

ספורים בחרוזים לכל הילדים

ברוריה בן-דוד (וייס)

ספּוּרִים בְּחֵרוּת לְכָל הַיְלָדִים

כְּתָבָה: בְּרוּרִיהַ בֶּן-דָּוִד (נִיִּס)
אֵיטָל: אֲבִיגַיִל מְאִיר

"מידע" | הוצאה לאור

כל הזכויות שמורות לברוריה בן-דוד וייס

© כל הזכויות שמורות לברוריה בן-דוד (וייס)

©2004 תשס"ה

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם,
לאחסן במאגר מידע או לקלוט בכל אמצעי
אלקטרוני או מכני אחר כל חלק שהוא מספר
זה. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר
הכלול בספר זה אסור בהחלט, אלא ברשות
בכתב מן המחברת.

לילדיי היקרים
אסף ונועה
באהבה עד אין קץ

רשימת השירים

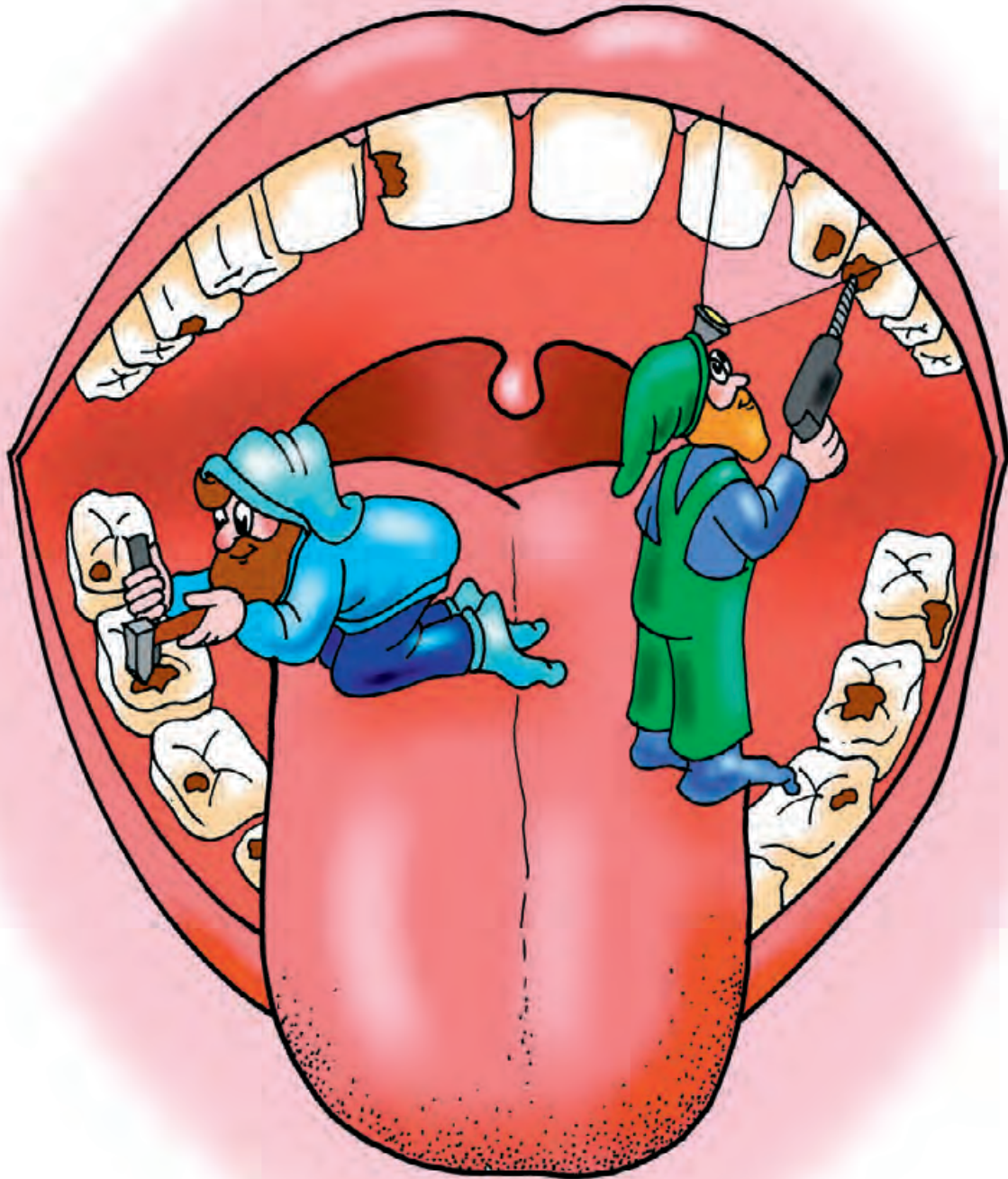
9	אהבת אם
11	שיר על שנים
13	חברות
15	הנפילה
17	לא כדאי לפחד
19	תינקת חדשה במשפחה
21	רן השובב
23	אחיה
25	מיהו זה חסר הנימוסים
27	רן הרגזן
29	זהירות מונעת אסון
31	אהוד בן ישש
33	האמת היא השקר הטוב ביותר
35	תלתן השדון הקטן
37	גילי שוב שמח
39	גיר שוב בריא
41	אדיבות
43	סוף מעשה במחשבה תחלה
44	אסף
45	נעה
47	חנן הגנן
49	החתולים שבתצר
51	התפי
53	בילבי הכלבה
55	צער בעלי חיים

אַהֲבַת אֵם

צְלִי טַעֲנָה בְּפָנֵי אִמָּה יוֹכֵבֵד,
כִּי אֵת גִּילִי אָחִיָּהּ הִיא יוֹתֵר אוֹהֶבֶת.
אִמָּא יוֹכֵבֵד אֵת יְלָדֶיהָ כְּנֹסָה,
פְּשָׁטָה אֵת יָדָהּ,
וְכֹךְ הִיא אִמְרָה:
"הִנֵּה, הַבֵּיטוּ בְּבִקְשָׁה!
חֲמֵשׁ אֶצְבָּעוֹת בְּיָדִי,
זֶה אֲגוֹדֵל, זֹאת אֶצְבָּע,
זֹאת אִמָּה, זֹאת קְמִיצָה
וְזֹאת זָרֶת.

אֵת מִי מֵהֵן אֲנִי מַעֲדִיפָה?
הֵאֵם הַקְּמִיצָה עֲדִיפָה מִן הַזָּרֶת?
אוֹ שְׂמָא חֲלִילָה אַחַת מִיַּתְרֶת?"
אֲזַ צְלִי וְגִילִי הַשִּׁיבוּ בְּמַקְהֵלָה:
"כְּבִיאָמֶת, כִּלְכֵן אֶהוּבֹת בְּמַדָּה שְׁנִיָּה,
הֵן חֵלֶק מִגּוֹפֶךָ וְדְרוֹשׁוֹת לְשִׁלְמוֹתֶךָ,"
"כֵּן", עֲנִתָה אִמָּא,
"גַּם אַתֶּם חֵלֶק מִגּוֹפִי,
וְרַק אַתֶּם בְּתַבֵּל מִנֵּת חֵלְקִי,
וְשִׁנִּיכֶם בְּיַחַד יִקָּרִים לִי".

שיר על שנים

לְנֵאוּה סְפָרוּ בְּגוֹן,
וְגַם אִמָּא הַסְבִּירָה מְזִמּוֹן.
(וְכִךְ אוֹמְרִים כָּלֵם),
שָׁנִים יָפוּת הֵן בְּצַבֵּעַ לָבוֹן.
לְכִךְ נוֹעֲדָה מְבַרְשֶׁת רַפָּה,
וּמְעַט מְשֻׁחָה מְתוֹקָה.
שְׁפִשׁוּף קַל לְאַחַר אַרוּחָה,
קְדִימָה, אַחֲרָה וְגַם בְּפִנָּה.
אֵךְ נֵאוּה הַקְטָנָה
בְּקוֹל אִמָּה לֹא שְׁמָעָה,
וּבְפִיָּה הַקָּטָן הִיָּתָה חֲגִיגָה.
"מִי חֲגִגָּה?", שׁוֹאֲלִים אֹתָם,
שִׁירֵי מְזוֹן מְשֻׁלְשׁוֹם,
(מִמֶּשׁ מְעַצְבֵּן),
בְּאוֹתָם פִּירוּרִים עָרְכוּ סְעוּדָה,
חִידָקִים קְטָנִים שְׁרִיחַם רַע,
יוֹשְׁבִים בְּכָל פִּנָּה וְחֲרִיץ,
קוֹדְחִים הֵם בִּישׁוֹן בְּכַח אֲמִיץ.
בְּלִי פִטְיֵשׁ וּבְאִין מְקַדְחָה,
פִּשׁוּט מְקַלְפִים כָּל שָׁן לְבָנָה,
וְזֵה כּוֹאֵב, כּוֹאֵב נוֹרָא.
הֵם לֹא רָעִים הַחִידָקִים,
אֵת נֵאוּה הֵם אוֹהֲבִים,
כִּי אֶצְלָה בְּפִה סְפָרִיּוֹת מְחַלְקִים,
לְכָל שְׁבִטֵי הַחִידָקִים.

הוּי, כְּמָה הֵם רַבִּים!
וְהֵיכֵן הֵם גְּרִימִ?
בְּתוֹךְ הַחוֹרִים.
חוֹפְרִים וְחוֹפְרִים, וְשֵׁם יְשָׁנִים.
דִּירְתָם גְּדוּלָה, וְהֵנָּה מְעָרָה,
אוּי לָהּ לְנֵאוּה,
כּוֹאֵב לָהּ נוֹרָא.
מָה גְּדוּל הַחוֹר בִּישׁוֹן הַלְבָּנָה,
"צָרִיךְ לְלַכֵּת לְרוֹפֵא", אוֹמֵר אֲבָא.
"הוּא רַק יִסְתַּכֵּל בְּפִה", אוֹמֵר סְבָא.
נֵאוּה הַקְטָנָה לְרוֹפֵא שָׁנִים הִלְכָה,
יִשְׁבָּה כְּמוֹ גְּדוּלָה, אֵת פִּיָּה פָּעָרָה.
וְהֵנָּה הַפְתָּעָה,
יֵשׁ אִמָּת בְּשִׁמוּעָה.
אִין כּוֹאֵב בְּטָפוּל,
לְאִמֶּץ לְבָה יֵשׁ גְּמוּל.
וּמְעַכְשָׁו נֵאוּה תִזְכֹּר,
עַל שְׁנֵיָהּ לְשִׁמּוֹר.
מְעַט סְפָרִיּוֹת, וּלְעֵתִים רְחוּקוֹת.
קִשָּׁה הַפְתוּי, אֵךְ מְנוּי וְגִמּוֹר,
לְמַעַן שְׁנֵיָהּ, תִּשְׁמֹר עַל אִסּוּר.
בְּקָר וְעָרְב, אַחֲרֵי אַרוּחָה,
נֵאוּה תְּמִיד מוֹרַחַת מְשֻׁחָה.
עַל מְבַרְשֶׁת שָׁנִים אֲדָמָה וְחִמוּדָה,
לֹא חוֹר וְלֹא נִקְבַּ בְּשְׁנֵיָהּ יִפְגַּע.

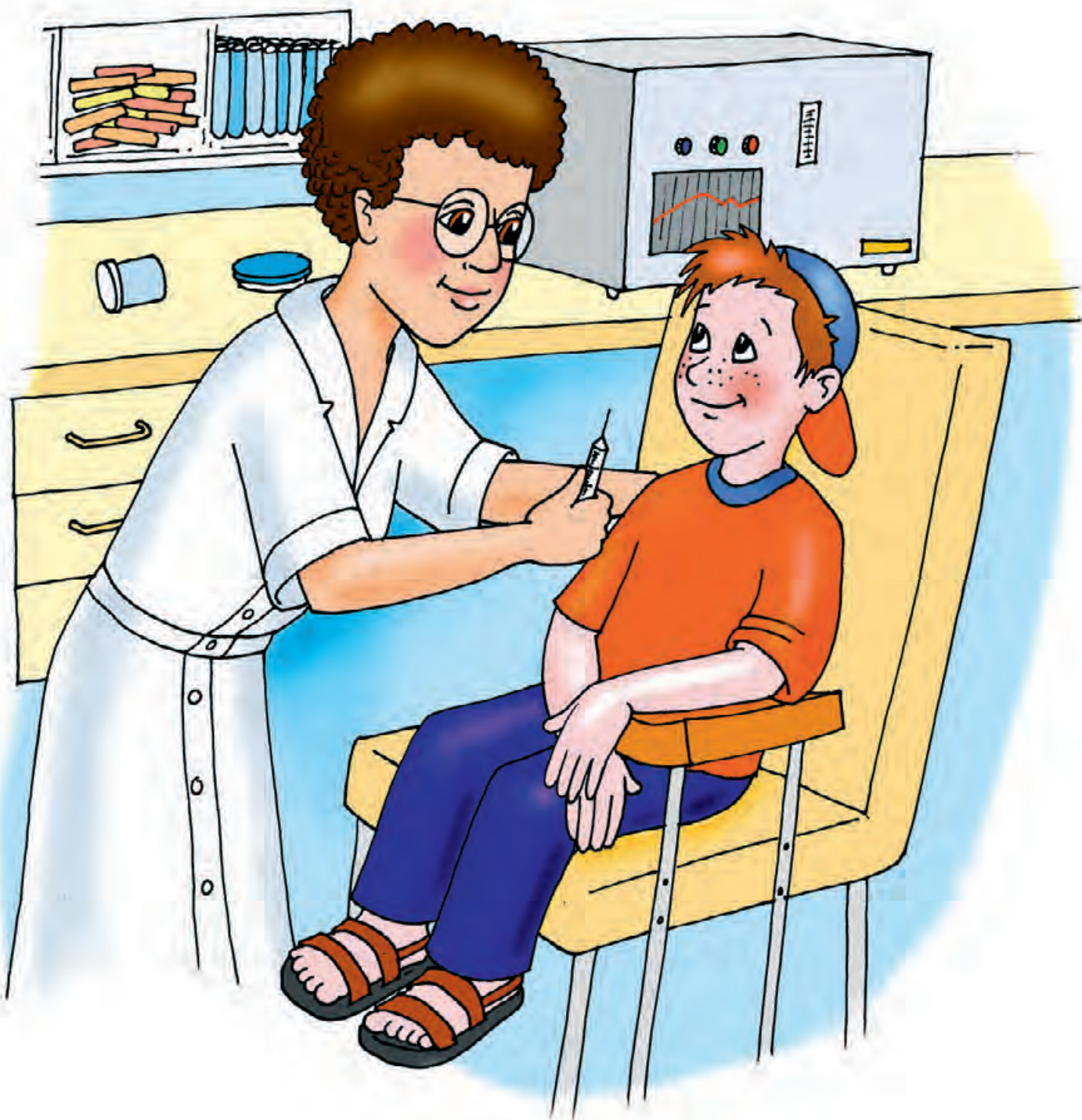
חברות

דְּנִי רְאֵה אֶת תְּמִי
רְצֵה בְּמִדְרָכָה,
וּלְפָתַע הַחֲלִיקָה וְנִפְלָה.
הַתְּפִזְרוּ עֲגָלָה וּבְבוֹת,
וְאַחֲרֵיהֶן הַתְּגַלְגְּלוּ קִצַּת סִפְרֵי־וֹת.
פָּרֵץ דְּנִי בְּצָחוֹק רָם,
וְהַמְשִׁיךְ לְלֶכֶת לְעֵבֶר הַגֶּן.
הַגְּנִינָת אֶת הַסְּפוּר שְׂמֵעָה,
וְעַל דְּנִי קִצַּת כְּעֵסָה.
כִּי תְּמִי סִפְרָה,
אִיךְ שְׂמֵהָרָה.
כְּשֶׁהַחֲלִיקָה נִפְלָה הַבְּבָה,
אִךְ דְּנִי, לְעֲגָלָה לֹא הִשִּׁיבָה.
וְהַסִּפְרֵי־וֹת שְׁנַרְמָסוּ,
עַל דְּנִי כְּעֵסוּ:
"אֵל פִּיךָ לֹא נוֹסִיף לְבוֹא,
עַד שְׁלַעְזָרְנוּ בּוֹא תְּבוֹא".

הַנְּפִילָה

אָסַנְתָּ וְעַמִּי שִׁחֲקוּ עִם דְּנִי,
לְפָתַע נִפְלַדְנִי וְנִחְבַּל.
מִהָרָה אָסַנְתָּ, מִהָרַע עַמִּי,
וּשְׁנִינֵיהֶם הִרְיָמוּ אֶת דְּנִי.
אָסַנְתָּ נִגְבָּה בְּמִטְפַּחְתָּהּ,
דְּמָעָה מְלַחֵי בּוֹכִיָּה.
דְּנִי וְעַמִּי אָמְרוּ,
כִּי דָרוּשָׁה לְטִיפָה,
לְהַרְגֵּעַת הַמִּכָּה.
כְּשִׁילָדִים רוֹאִים דָּם,
הֵם נִבְהָלִים נוֹרָא,
וּלְכוּ אֵין כָּל הַצְּדָקָה.
שְׁמִים רַק קָצַת מְשַׁחָה וְתַחֲבֹשֶׁת,
וְשׁוּב מִרְגִּישִׁים נִפְלָא.

לא כְּדַאי לַפַּחַד

הַזְרִיקָה גְדוּלָה נוֹרָא,
עַל גֵּד הִיא מְפִילָה אֵימָה.
אֵיזוֹ מַחַט אֶרְכָּה,
אֵיזָה חַד גְּדוּל נוֹרָא.
אוּיָה לִי, מֵר לִי מֵר,
לֹא אֶרְצָה בָּה גַם מָחָר.
עוֹד יִתְפָּסוּ לִי בְיָדֵי,
וְיָד תִּלְחֹץ גַּם עַל מְצָחֵי.
וַיִּבְקְשׁוּנִי כִי אֵשֶׁב,
וְשָׁרַק לֹא אֶסְתַּוְּבָב.
אָבֵל אֲנִי יוֹדָע,
שְׂאֵם כָּלֶם יִלְכוּ מִמֶּנִּי,
תַּחֲלֹף לָהּ הַזְקִירָה.
וְכִמְעַט בָּה לֹא אֶרְגִּישׁ,
אִם רַק יִתְּנוּ לִי לְדַבֵּר,
וּלְבַקֵּשׁ, "מֵהָר, מֵהָר!"
לֹא אֶצְטָרֵף לְבִכּוֹת,
זֶה לֹא יִכְאֵב מְאֹד.
כִּי רַק הַמַּחַט קִצָּת גְּדוּלָה,
אִף הַזְרִיקָה קִטְנָה קִטְנָה.

תִּינִקֶת חֲדָשָׁה בַּמְשֻׁפָּחָה

שְׁמַחָה וְצִהָלָה,
אִמָּא מִבֵּית חוֹלִים חֲזָרָה,
וְאַתָּה תִּינִקֶת חֲמוּדָה.
הִיא שְׂכָכָה לָהּ בַּמְטָה,
וְאֲנִי הַתְּבוֹנְנָתִי בָּהּ.
מָה מְאַשֵּׁר אֲנִי,
אוֹצָר פֶּה נִפְלֵא בְּבֵיתִי.
זְכוּת גְּדוּלָה נִפְלֵה בְּחֶלְקִי,
אַחֹת חֲמוּדָה יֵשׁ לִי.
"וַיְמַה יִּהְיֶה שְׂמָה שֶׁל הַמְּתוּקָה?"
אָמְרָה אִמָּא: "רְבִקָּה".
עַל אַחֹתִי לְכֻלָּם סִפְרָתִי,
"הִיא קִטְנָה וְחֲמוּדָה", אָמְרָתִי.
"גַּם לִי אַח קִטּוֹן",
צָהַל חֲבֵרִי נִתָּן.
"לִפְנֵי שְׂבוּעַ הַגִּיט לְאוֹרֵי הָעוֹלָם,
שָׂמוּ יוֹרָם".
כָּל אֶחָד שָׁמַח לְאַח אוֹ אַחֹת,
כִּי לֹא טוֹב יַחֲדֵי בַּמְשֻׁפָּחָה לֵהְיוֹת.

רֵן הַשׁוֹבֵב

רֵן לָגַן הַלֵּלָה,
רוּחַ וְגֶשֶׁם נִתְּדָה.
אָמָּא אֶת רֵן הִזְהִירָה,
"לְשִׁלוּלִית, פְּעַמְיָה אֵל תְּשִׁימָה."
רֵן בְּקוּלָה שֶׁל אָמָּא לֹא שָׁמַע.
בְּשִׁלוּלִית אֶת רַגְלוֹ טָבַל,
קַפֵּץ לַמַּיִם וְנָפַל.
כָּל הַיּוֹם בְּגֵן יָשַׁב,
רָטַב, קָפוּא וּמְלַכְלָה,
אֵיזָה יֶלֶד שׁוֹבֵב.
לְמַחֲרַת לָגַן לֹא הַלֵּלָה,
הִגְרוֹן כָּאֵב כָּל כָּה.
גַּם אִפּוֹ דָּלְף.
שָׁכַב בַּמַּטָּה וְהִצְטַעַר,
וְהִחְלִיט לְהִיּוֹת זְהִיר יוֹתֵר.

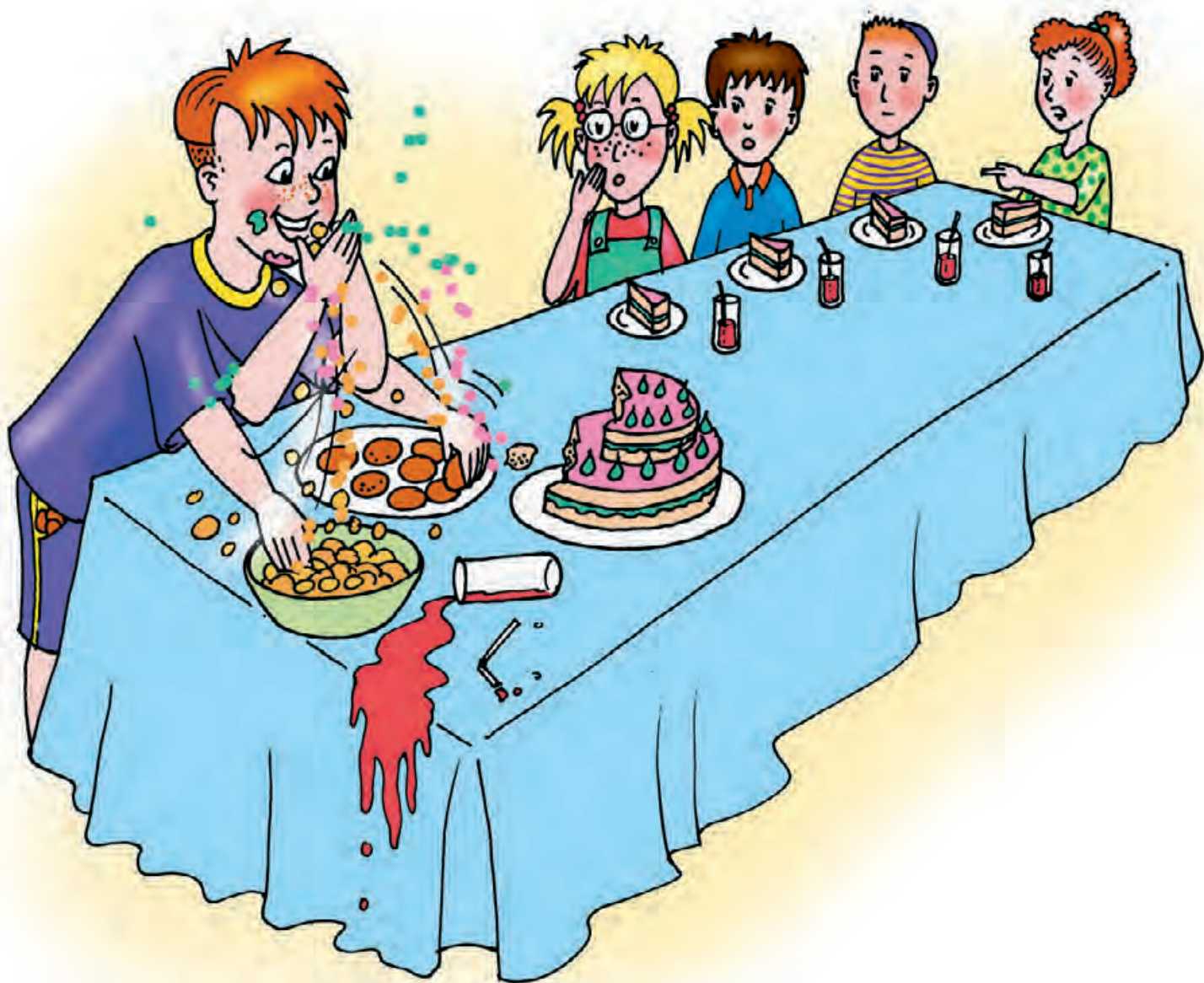

אַחֵה

עָמִי וְדָנִי שְׁנֵי אַחִים,
בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הֵם מְשַׁחֲקִים,
אֵךְ לְפַעֲמִים הֵם גַּם רַבִּים.
אִז הֵם צוֹעֲקִים,
וְזֶה אֶת זֶה מְפִים.

אִמָּא עֲצוּבָה,
וְחוֹשֶׁבֶת בְּלָבָה.
חָבַל שָׁהֵם רַבִּים,
בְּמִקּוֹם לְהִיּוֹת רַעִים טוֹבִים.
הֲלוֹא הֵם אַחִים.
פַּעַם דָּנִי נָסַע
לְבַקֵּר אֶת סִבְתָּא.
עָמִי בְּבֵית נִשְׂאָר.
וְהִנֵּה דְמָמָה,
אִין פֶּרֶץ וְאִין צֹחָה.

וּכְשֶׁעָמִי רָצָה לְשַׁחֵק,
חִדְרוּ שָׁל דָּנִי הִיָּה רִיק.
הִנֵּה הַכְּדוּר, הִנֵּה הַתְּפִים,
הִנֵּה הַרֹבּוּט וְגַם חִילִים.
חָלְפוּ שְׁבוּעִים,
דָּנִי הַבֵּיתָה שָׁב,
עָמִי בְּשִׂמְחָה רַץ אֵלָיו.
"מָה טוֹב לְרֵאוֹתָךְ שׁוֹב,
הַבֵּית הִיָּה כָּל כַּף עֲזוּב.
לֹא יִדְעֵתִי עִם מִי לְשַׁחֵק,
תָּמִיד מְצֹאֲתִי חִדְרֵי רִיק,
מִעֲתָה חֲבָרִים נִהְיָה,
אֵף פַּעַם לֹא נִכָּה זֶה אֶת זֶה."
מֵאִז הֵם חִיו רַק בְּשָׁלוֹם,
כְּמוֹ זוּג יוֹנִים עַל אֶדְן הַחֲלוֹן.

מִיֵּהוּ זֶה חֹסֵר הַנִּימוּסִים

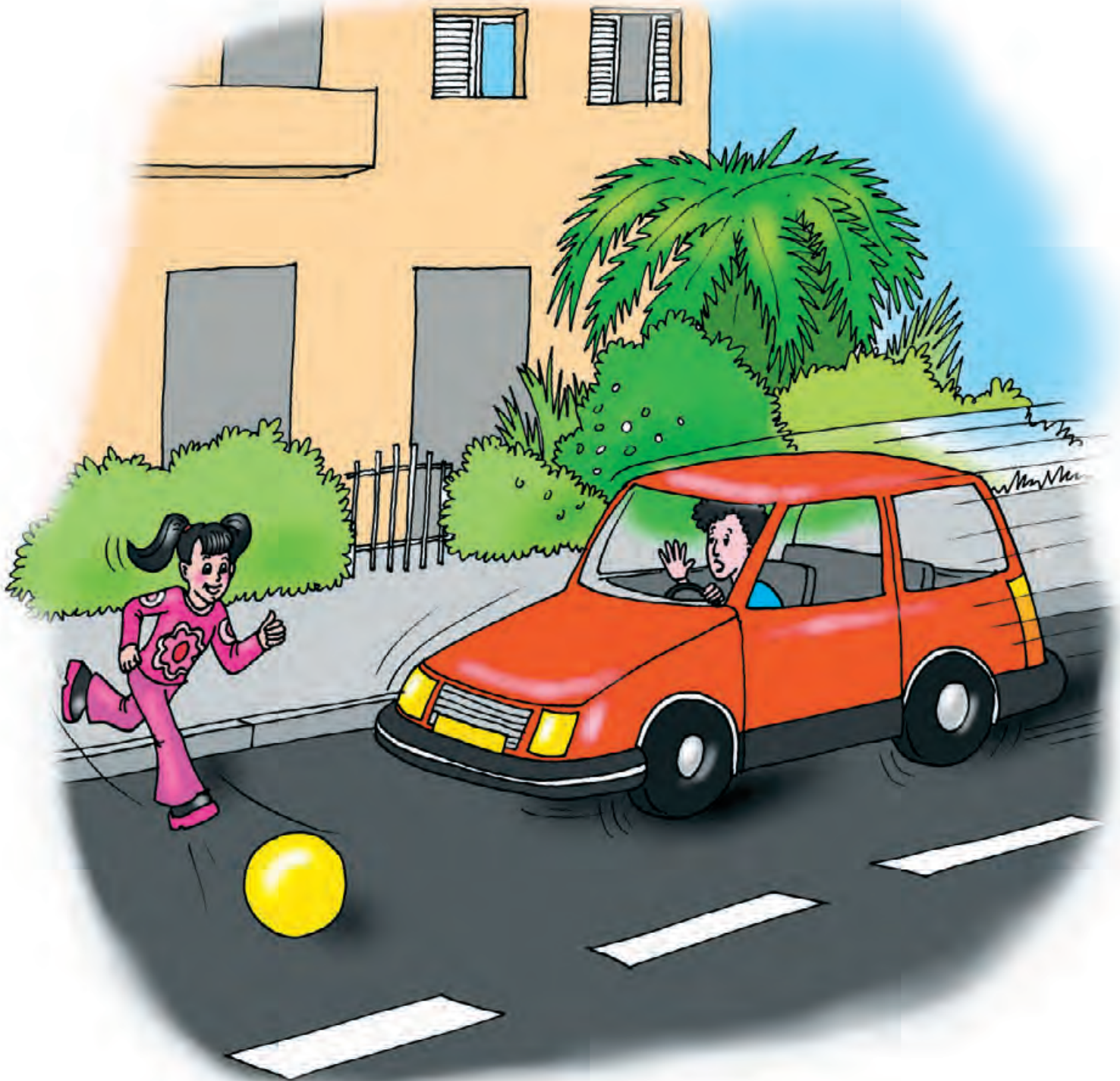
הִילָדִים לְבוּשִׁים חֲגִיגִית,
הִגִּיעוּ לְמִסְבָּה הַמְשֻׁפְּחֶתֶת.
בֵּין הָאוֹרְחִים הָיָה יָקִים,
רֹאשׁוֹן מֵהָר אֶל שְׁלֶחַן הַמַּמְתָּקִים.
אָכַל בְּכָל פֶּה, וְדָחַף לְכִיסִים,
לְכֹלֵךְ הַשְּׁלֶחַן, וְהִפִּיל כְּלִים.
עָלְיו הִסְתַּכְּלוּ הָאוֹרְחִים,
וְשָׁאָלוּ: "מִיֵּהוּ זֶה חֹסֵר הַנִּימוּסִים?"
אִךְ יָקִים לֹא שָׁמַע,
לְדַבְּרֵיהֶם לֹא שָׁעָה,
לְאִמּוֹ הִסֵּב צַעַר וּמְבוּכָה,
לְאִזְנוֹ הִיא לְחֹשֶׁה:
"אִם לֹא תִשְׁפֹּר הַתְּנֵהְגוּתְךָ,
לֹא יִזְמִינֶנּוּךָ לְאֵף מִסְבָּה."
וְאִכּוּ כֹךְ קָרָה,
בְּמִשְׁפַּחַת הַשְּׂכָנִים שְׂמֻחָה וְרִקוּדִים,
מִסֵּבֶת יוֹם הַלֵּדָת לְתֹאמִים.

לְמִסְבָּה הִגִּיעוּ גַם יְלָדֵי הַשְּׂכוּנָה,
אִךְ לְיָקִים לֹא נִשְׁלַחַה הַזְּמָנָה.
הִתְעַצֵּב אֶל לְבוֹ יָקִים וּבְכָה:
"מִדּוּעַ לֹא נִקְרָאתִי לְהִשְׁתַּתֵּף בְּמִסְבָּה?"
אָמְרָה לוֹ אִמּוֹ: "בְּחֲגִיגָה
שָׁרַק לְפָנַי שְׁבוּעַת הַתְּקִימָה,
הַתְּנֵהְגָתְךָ בְּלִי נִימוּס, וְגֵרַמְתָּ מְהוּמָה."
"מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת?" שָׁאֵל יָקִים בְּחִרְטָה.
"אֵל תִּקְפֹּץ בְּרֹאשׁ, אֵל תְּדַחֵף לְכִיסִים,
חֲפָה לְתוֹרְךָ עִם כָּל הִילָדִים.
בְּקָרוֹב תִּהְיֶה לָנוּ עוֹד שְׂמֻחָה,
נִחְגַּג לְאֵילָן בְּרִמְצוֹה.
אֲתַנּוּ תִהְיֶה בֵּין הַמְזֻמָּנִים,
וְתִרְאֶה לְכֹלֵם אִיךְ מִתְּנַהֲגִים."
שָׁמַע יָקִים, וְהִבְטִיחַ לְהוֹרִים:
"בְּפַעַם הַבָּאָה, תִּהְיֶה בִּי גֵאִים."

רן הַרְגִּזוֹן

רן הַרְגִּזוֹן, בְּקִלּוֹת הַתְּקִצָּה,
בְּכָל יַעַת וּמְקוֹם, גָּרַם לְרִיב וּמְדוֹן.
לֹא יָדַע לְנֹתֵר,
עַד כִּי נֹתֵר בְּלִי חֵבֵר.
חָלַף חֹדֶשׁ, חָלְפוּ חֲדָשִׁים,
חֵבֵר לְמִשְׁחָק אֵין.
חָשַׁב: "מָה אֶעֱשֶׂה?
אוּלַי קִצַּת אֲשַׁתְּנֶה.
אֲחַדְּל לְהַרְבִּיץ וּלְהַעֲלִיב,
וְאֶהְיֶה יוֹתֵר אָדִיב".
וּמֵאוֹתוֹ יוֹם עַל יִצְרוֹ גָּבֵר,
חֲדַל לְדַחֵף וּלְהַכּוֹת.
חֵבְרִיו אֵלָיו חֲזָרוּ,
וְשׁוּב אֶתוֹ שָׁחֲקוּ,
וְגַם הוֹרְיוּ בּוֹ הַתְּגָאוּ.

זְהִירוֹת מוֹנֵעַת אֶסוֹן

סִבְתָּא בָּאָה לְבִקוּר וּבִיָּדָה פְּדוּר.
קְרָאָה לְדִיצָה, וְאָמְרָה: "הָא לָךְ פְּדוּר בְּמִתְנָה.
הַפְּדוּר תְּפָסִי, וְעַם חֲבֵרֶיךָ שְׁחָקִי.
אַל תִּצְאֵי אִתּוֹ לְכַבִּישׁ, שָׁם מְשַׁחֵק הוּא עֵסֶק בִּישׁ".
בְּמִגְרֵשׁ הַמְּשַׁחֵקִים מְצַהֲלוֹת שְׁל יְלָדִים,
אֵלּוּ מְשַׁחֵקִים בְּנִדְנִדוֹת וְאַחֲרִים בְּמַגְלִשׁוֹת,
אֵלּוּ בְּחֻבָּלִים וְאֵלּוּ בְּמַחְבּוּאִים.
גַּם דִּיצָה הַקְּטַנָּה הַגִּיעָה בְּרִיצָה לְמִגְרֵשׁ הַמְּשַׁחֵקִים.
לְיְלָדִים בְּפִיָּה בְּשׁוֹרָה: "סִבְתָּא קִנְתָּה לִי מִתְנָה.
הַבֵּיטוּ בְּפְדוּר, מָה יָפָה הוּא וְהַדוּר.
צְבָעוּ אָדָם, יָרֵק וְאָפֹר".
הַפְּדוּר הוֹעֵף מִיַּד לְיָד, נְחַבֵּט לְמַעְלָה וְלַצַּד.
לְפִתְעָ, בְּלִי פְּוִנַת זְדוּן, בְּכַח רַב חֻבֵּט בּוֹ רֶן.
חֶלֶף הַפְּדוּר מֵעַל גְּדָר מִגְרֵשׁ הַמְּשַׁחֵקִים,
וְנִפְל יִשְׂרָעַל עַל עֲנַפֵּי הָעֵצִים.
הַתְּגַלְגַּל לְמַדְרָכָה וְלֵאֵט לֵאֵט בְּכַבִּישׁ נַחַת.
דִּיצָה הַחֲלָה לְרוּץ, לְבָה פְּעַם בְּחֻזְקָה,
הֲלוֹא זֶה הַפְּדוּר הֶחְדָּשׁ, לָהּ סִבְתָּא קִנְתָּה מִתְנָה.
"חֲזִירִי, חֲזִירִי", צָעַק אֲוִירִי. "סִכְנָה", צָעַקָה חֲנָה.
אַף דִּיצָה הַקְּטַנָּה אֶת קוֹלוֹת חֲבֵרֶיהָ לֹא שְׁמָעָה.
עֲבָרָה אֶת שַׁעַר הַמִּגְרֵשׁ וְהַמְּדַרְכָּה,
לְכַבִּישׁ פְּרָצָה בְּרִיצָה.
הִנֵּה הַפְּדוּר בְּהִשָּׁג יָדָה.
בְּלִי הַבֵּט יָמִין וּשְׂמָאל, וּפְתָאוּם...
אוֹיָהּ, בְּלִמָּה מְכוּוֹנִית בְּקוֹל חֲרִיקָה נוֹרָאָה,
דִּיצָה עֵפָה בְּאֲוִיר, וְהַסּוֹף הִס מְלֵהֲזָפִיר.
הַתִּיתָם הַפְּדוּר, הַתְּרוֹקֵן הַמִּגְרֵשׁ, נְחַנְקָה צָעַקָה,
לָמָּה דִּיצָה הַקְּטַנָּה לֹא יָדְעָה מָה רַבָּה בְּכַבִּישׁ הַסִּכְנָה?

אהוד בן שיש

אהוד לכתה אל"ף גרשם,
גרש היה ונפעם.
יום יום מנה וספר,
עוד כמה נותר,
לאותו יום נהדר.
בו על ספסל פתה אל"ף ישב,
ותרגילים בחשבון יחשב.
לקרוא ולכתב ידע,
וספורים מספר יקרא.
לא יצטרך להמתין לאמו,
שתוכל לקרוא ספורים עבורו.
הגיע היום הנפלא,
ואהוד עם אמו לבית הספר פסע.
מורה חמודה את פניו קבלה.
"שלום פתה א",
על הלוח כתבה.
ואהוד נהנה עם כל הפתה,
נפתח חלון אל עולם מפלא.

הַאֲמֶת הִיא הַשְּׁקֵר הַטּוֹב בְּיֹתֵר

שְׁמִי גִזְמָנִי,

וְאֵלֹוֹף סְפוּרִים אָנִי.

נִיר חֲבֵרֵי הַקָּטָן,

סִקְרוֹן גָּדוֹל הוּא וְחִקְרוֹן.

מִטָּה אֲזַנְיוֹ בְּקֶשֶׁב רַב,

לְסִפּוּרֵי כָּל חֲבֵרָיו.

אֲמַרְתִּי לְנִיר:

"אֶתְמוּל הִלַּכְתִּי לְסֶרֶט,

עַם הַדּוֹדָה וְרַד.

זְכוּת גְּדוּלָה נִפְלָה בְּחִלְקִי,

אִישׁ לֹא זָכָה בָּהּ מִלְּבַדִּי.

כְּאֲשֶׁר אָבָא חִזַּר מִהֶעֱבוּדָה,

הֵבִיא לִי אוֹפְנִים בְּמַתָּנָה."

לְמַחְרַת בָּא אֵלַי נִיר עִם שְׁתֵּי חֲבֵרוֹת,

וּבִקֵּשׁ אֶת הָאוֹפְנִים לְרֵאוֹת.

הִתְחַמַּקְתִּי בְּתֵרוּצִים שׁוֹנִים.

לְמִזְלֵי דוֹדָה וְרַד קָרָאָה לְכָל הַיְלָדִים,

וּכְבֻּדָה אוֹתָנוּ בְּעוֹגוֹת וּמְמַתְקִים.

נִיר אוֹהֵב הַסִּפְרָיוֹת,

שָׁכַח אֶת הָאוֹפְנִים שְׁרָצָה לְרֵאוֹת.

"אֵיךְ הָיָה הַסֶּרֶט?"

שָׁאַל נִיר אֶת דּוֹדָה וְרַד.

"עַל אֵיזָה סֶרֶט אַתָּה רוֹצֶה לְשִׁמְעַ?"

"הַסֶּרֶט שְׁרֵאִיתֶם שְׁלִשׁוֹם בְּקוֹלְנוּעַ."

"שְׁלִשׁוֹם בְּקֶרְתִּי אֶת דּוֹדְתִי אֶסְתֵּר,

אֵינְנִי יוֹדַעַת עַל אֵיזָה סֶרֶט אַתָּה מְדַבֵּר."

"לָמָּה שְׁקֵרְתִּי?" פָּנָה אֵלַי נִיר הַמְּפֹתָע.

הִתְבִּיִשְׁתִּי, גִּמְגַמְתִּי, הִרְגַּשְׁתִּי רַע.

כִּי לֹא אֲמֶת דְּבַרְתִּי,

לְחֲבֵרֵי הַטּוֹב שְׁקֵרְתִּי,

וְלַעֲצָמֵי הַבְּטַחְתִּי:

"לֹא אוֹסִיף עוֹד לְהִגְזִים,

לֹא אֲמַצִּיא עוֹד סְפוּרִים."

מֵעַתָּה, לְכָל אֶחָד אָנִי אוֹמֵר:

"הַאֲמֶת הִיא הַשְּׁקֵר הַטּוֹב בְּיֹתֵר."

תִּלְתָּן הַשְּׂדוֹן הַקָּטָן

רֵן הַקָּטָן הוּא יֵלֵד נְעִים וְחִיכּוֹ,
כָּל בִּקְרָה, הוּא קָם וּמְמַהֵר לָגוֹן.
שָׁם מְחַכִּים לוֹ חֲבֵרִים וְהַרְבֵּה צְעָצוּעִים,
סְלָמוֹת, קִבּוּיֹת וְגַם צְבָעִים.
בְּמִשְׁחָקִים כָּלָם מְתַחֲלָקִים.
אִךְ קוֹרֶה שְׂדוּקָא עֲכָשׁוּ,
רֵן רוֹצֶה שְׂיַגִּיעַ אֵלָיו,
מִשְׁחָק שְׂתַפּוֹס בְּיַדֵּי חֲבֵרָיו.
הַשְּׂדוֹן הָרַע תִּלְתָּן כְּבָר מוּכָן,
מְפַתֶּה אֶת רֵן לְהַכּוֹת כְּמוּכָן.
לְגַנְנַת מְסֻפְרִים: "רֵן מְכָה יְלָדִים."
כָּלָם מְמַנּוּ מְתַרְחָקִים,
אֵתוֹ אֵינָם מִשְׁחָקִים.
רֵן אוֹמֵר לְתִלְתָּן בְּקוֹל בּוֹכִים:
"דַּע לָהּ, אֲנִי גְבוּר, עֲלִיךְ אֶתְגַּבֵּר,
סוּר מִמְּנִי חֵישׁ מֵהָר,
בְּקִרְבִּי אֵל תִּשְׁאַר."
כְּהֶרֶף עֵין הַשְּׂדוֹן נִמְלָט,
הִרְחַק לְהָרִי אֶרְרָט.
בְּגוּפוֹ שֶׁל רֵן כְּבָר לֹא שׁוֹכֵן תִּלְתָּן,
שׁוֹב מִשְׁחָקִים אֵתוֹ בְּגוֹן.
נְעִים לְהִיּוֹת עִמּוֹ יִחְדָּו,
הוּא מִשְׁמַח גַּם אֶת הוֹרָיו.

גילי שוב שמח

כל בקר, כשאמא הולכת לעבודה,
נפרדת היא מגילי בנשיקה.
הוא מתייפח ובוכה,
מאמו להפרד אינו רוצה.
הגננת את גילי לוקחת,
ומנסה להרגיעו בנחת.
אה דבריה אינם נשמעים,
את בכיו הם מגבירים.
חבריו שואלים: "גילי, למה אתה בוכה?
בקרוב את אמא שוב תראה.
ראה מה רבים הצעצועים,
מגלשות, משחקים וחברים חדשים".
את הפרדה מאמא, השכיחו חברים,
וכך חלף היום חיש מהר בנעימים.
מעתה ממהר הוא לגן עם כל הילדים,
הגננת מלמדת שירים יפים,
מספרת הרבה ספורים.
גילי משחק במשחקים, מצויר בצבעים,
בגן טוב לו ונעים.

נִיר שׁוֹב בְּרִיא

לְאַחַר הַעֲדָרוֹת מִמְשַׁכֶּת מֵהָגֶן,
שָׁב נִיר אֶל חֲבֵרָיו שְׂמֵחַ וְרַעְנָן.
נִיר סִפֵּר :

”הִיִּיתִי חוֹלָה, כָּאֵב לִי מְאֹד.
עָשׂוּ לִי כָּל מִינֵי בְּדִיקוֹת,
הִחֲלִיטוּ שְׁנֵתוּחַ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת.
בְּכִיתִי מְאֹד, פָּחַדְתִּי מִרוֹפְאִים וְאַחֲיוֹת,
לֹא רָצִיתִי בְּבֵית חוֹלִים לְהִיּוֹת.
בְּפֶחַד גָּדוֹל נִסְעֵתִי,
לְחַדֵּר בְּמַחְלָקֶת יְלָדִים הַגַּעַתִּי.
קִבַּלְתִּי תְרוּפוֹת לְהַרְגֵּעַת הַכְּאֵבִים,
הַכְּרַתִּי יְלָדִים שְׂקֻטִים וְרַגּוּעִים,
הָיוּ לָהֶם מְשַׁחֲקִים רַבִּים.

הַיְלָדִים בְּחֶדֶר שָׁאֵלוּ לָמָּה אָנִי בּוֹכָה,
אָמַרְתִּי שְׂאֵנִי פּוֹחֵד מֵהַנְּתוּחַ הַזֶּה.”
”מֵהַנְּתוּחַ אֵל תִּירָא,
אַתָּה תִּישָׁן, לֹא תִדַּע מֵה קָרָה.
בְּשַׁעַת הַנְּתוּחַ לֹא תִרְגִּישׁ מְאוּמָה.
כְּשֶׁתִּתְעוֹרֵר, יִהְיֶה קֶצֶת לֹא נָעִים,
אֲךָ לֹא יִחְזְרוּ הַכְּאֵבִים הָרָעִים.
וּבְשׁוֹבְךָ לְבֵיתְךָ לְאַחַר הַחֲלָמָה,
אֶת בֵּית הַחוֹלִים תִּזְכֹּר לְטוֹבָה.
בְּרִיאוֹת מְחַדְשֵׁת תִּלְוֶה אוֹתְךָ.”
אֲכֵן לֹא הִיִּתָּה סִבָּה לְדֹאֲגָה,
זוֹ הִיִּתָּה אֶפְלוֹ חֲנוּיָה.
הַכְּרַתִּי חֲבֵרִים חֲדָשִׁים,
אַחֲיוֹת וְרוֹפְאִים מְאֹד נְחַמְדִּים.
אָנִי מִרְגִּישׁ נִפְלָא,
חֲלָפָה הַמְּחַלָּה.

אַדִּיבוֹת

יש מלים, מלים יפות,
ביחוד פֶּשֶׁהַן יוצאות
מפי ילד חמוד.
"תודה", "סליחה", "בבקשה",
אמרו אותן בשמחה.
כאשר דני הולך למכלת,
אומר הוא לחנוני:
"תן לי, בבקשה,
סלת, חמאה, שוקולדה וגבינה".
ועם צאתו,
הוא אינו שוכח
לומר: "שלום ותודה".
כאשר דרכו חסומה,
הוא אינו דוחף,
אלא אומר: "סליחה!".
"תן לי לעבר, בבקשה".
גם אתם, ילדים,
למדו להיות אדיבים.
בסבלנות ובנימוס,
לכם יאירו פנים.

סוף מעשה במחשבה תחלה

לפעמים אני אומר מלה,
בלי פונה רעה.
אותה מלה היא כה קטנה,
אבל מעליבה.
אני נכלם וגם עצוב,
איני יכול להחזירה אלי שוב.
אמא אומרת: "חשוב תמיד
לפני כל מלה,
כי סוף מעשה במחשבה תחלה".

הַשִּׁיר מְקוֹדֵשׁ בְּשָׁנוּי שֵׁם
לְכֹל הַיְלָדִים הַתְּמוּדִים

אָסָף

מִתְּנַת אֵל מְשֻׁמִּים לָנוּ נִתְּנָה,
בֶּן תְּמוּד לְהוֹרִיו מִתְּנָה.
עֵינָיו בְּצַחֲוֹק בּוֹרְקוֹת,
גִּצֵּי בְּרָקִים יוֹרוֹת.
שְׁתֵּי עֵינַיִם תְּכַמּוֹת,
בְּלוֹיֹת חֵן שְׁתֵּי גִמּוֹת.
אֵף כִּי רַךְ הוּא בְּשָׁנִים,
מִתְּנֵהג הוּא כְּגִדּוּלִים.
טוֹב לְבוֹ בּוֹ מִתְּרוֹנוֹ,
וּבְחֻכְמָה נִחַן גַּם כֵּן.
בְּקוֹל הוֹרִיו תְּמִיד שׁוֹמֵעַ,
וּבְסִבָּר פָּנִים מְקַבֵּל כָּל רֵעַ.
לוֹמֵד בְּהִתְמַדָּה וּבְחֻרִיצוֹת,
מִחֻבְרוֹתָיו לְדַגְמָה וּלְקִשּׁוֹט.
מָה הַפְּלֵאָה? כִּי אוֹתוֹ אוֹהֲבִים,
הֲרִי אָסָף בֶּן מִתְּמַדִּים.

השיר מקדש לְכֹל הַיְלָדוֹת שְׁשֻׁמָן נְעָה
ובְשָׁנוּי יֵשׁ לְכֹל הַיְלָדוֹת הַחֲמוּדוֹת

נְעָה

נְעָה הַקְטָנָה,
מְשֻׁמֵּם מִתְנָה.
שְׁתֵּי עֵינַיִם גְּחָלִים,
וּשְׁפָתַיִם שׁוֹשְׁנִים.
אַף סוּלֵד וְגִמּוֹת חֵן,
בְּקִצּוֹר, מְלֵאֵת חֵן.
צְחוּקָה רוֹעֵם וּמְצַלְצֵל.
טוֹב לְבָהּ בָּהּ מִתְרוֹנֵן,
וּדְבָרֶיהָ בְּנֵעַם וְחֵן.
"בְּתוֹדָה" ו"בְּבִקְשָׁה"
עַל כָּל פְּנִיָּה הִיא מְשִׁיבָה.
בְּקוֹל אִמָּה תָּמִיד שׁוֹמְעֵת,
זֹאת עֲלֵיכֶם לְדַעַת.
הִיא שְׁלוֹהָ וּמְאַשְׁרֵת,
וּלְפַעֲמִים גַּם מִתְגַּנְדֶּרֶת.
יֵשׁ לָהּ תְּכַשִּׁיטִים,
הִיא אוֹהֶבֶת קְשׁוּטִים,
וּמְכִירָה הַרְבֵּה שִׁירִים.
מְבַרְכֶת מְשֻׁמֵּם,
לָהּ יוֹסִיף הָאֵל כְּפָלִים.

חנו הגנו

כָּבֵר לֹא רוֹבְצִים עֲנָנִים אֲפִלִּים,
שָׁחַר מִפְצִיעַ וּמֵאִיר הַשְּׁחָקִים,
לְחַנּוֹ הַגֵּנוֹ כָּל בְּנֵי הַגֵּן מְחַפִּים.
מְעוֹפֶפֶת צְפוּר בְּמָרוֹם,
לְחַנּוֹ מְנַפְנֶפֶת לְשָׁלוֹם.
הַדְּשָׂא מוֹרִיק בְּגֵן,
כָּל נֶבֶט קָטָן מְחַיֶּה אֶל חָנוֹ.
אֶת הַדְּשָׂא מְכַסְּחָה מִיִּשְׁפָּרֶת,
וְהֵנָּה מְרַבֵּד יָרֵק לְתַפְאֶרֶת.
לִידָם הַפְּרָחִים הַמְּרֵהִיבִים,
מִתְעַטְטִפִּים בְּשִׁמִּיכַת צְבָעִים יָפִים.
כָּל רֶגֶב מִתְחַח בְּמַעְדָּרוֹ הַקָּטָן,
הַגֵּנוֹ שְׁלֵנוֹ חָנוֹ.

מְנַפֵּשׁ וּמְבַרֵּא כָּל עֵשֶׂב שׁוֹטֵה,
כִּי לֹא יִפִּירוּ מְקוֹמוֹ בְּגֵן הַיָּפָה.
הַגִּיעַ תּוֹרָה שֶׁל הַמְזֻמְרָה,
שִׁשׁוֹלֵף חָנוֹ מִן הַחֲגוּרָה.
לְאַחַר שֶׁגָּמַר לְגַזֵּם אֶת הַוֹרְדִים,
לְעֵצָב אֶת עֲנָפֵי הָעֵצִים,
הַסְתִּימָה הַתְּסַפְּרֶת לְכָל הָעֲנָפִים.
כָּל צָמַח מְטַפֵּל גַּם מִפְּנֵי מְזִיקִים.
אָנוּ נִהְנֶה מִפְּרוֹת הַהֶדֶר,
אֲמָא מֵהֶם מְכִינָה מִיץ נִהְדָּר.
לְאַטוֹ פּוֹנֶה הַיּוֹם, הַשְּׁמֵשׁ שׁוֹקֵעֵת,
יָרֵחַ עוֹטֵף הַגֵּן בְּשִׁלְוָה רוֹגְעֵת.
כָּל צָמַח וְשִׁיחַ יִגְדֵל,
וּבְשָׁחַר יִזְקַף קוֹמָתוֹ אֶל עַל.

הַחֲתוּלִים שֶׁבְּחָצֵר

בְּחָצֵר גִּנְתֵּנוּ וְרָדִים וְעֵצֵי פְּרִי,
הַשִּׁיכִים לְאָבָא וְאֵמָא וְגַם לִי.
וּבְגִנָּה לְפְעָמִים רַבָּה הִמְהוּמָה,
חֲתוּלִים רַבִּים כָּאֵן מוֹצְאִים מְנוּחָה.
לְפְעָמִים עַל הַגֶּדֶר אוֹ סֶתֶם בְּחָצֵר,
וְאֵמָא שְׁלִי מִפִּירָה אֶת כָּלָם.
פּוֹסָה הַזְקֵנָה הִיא הַנּוֹתִיקָה,
יְלָדִים רָעִים פִּגְעוּ בְּעֵינָה.
עַל אֶדֶן הַחֲלוּן מִמְתִּינָה בְּשִׁלּוֹה,
לְמַתַּת שֶׁל חֶסֶד לְהַשְׁבִּיעַ רַעְבוֹנָה.
אֵינָה נִדְחָפֶת לְרֹאשׁ הַתּוֹר,
שְׁיָרֵי אַרוּחָה אֵמָא לָהּ תָּמִיד תִּשְׁמֹר.
וּבְהַפְתַּח הַדָּלֶת רַבָּה הִמְהוּמָה,
אֵמָהוּת וְגוּרִים יִקְדְּמוּ אֶת אֵמָא בְּבִרְכָה.
נְהַמּוֹת וַיִּלְלוֹת, רָאשִׁים נִדְחָפִים,
חֲתוּלָה עַל רְעוּתָהּ כִּף תָּרִים לְפְעָמִים.
לִי הַשָּׁלָל, אֲנִי רֹאשׁוֹנָה,
וְעַל אֵמָא הֵכִי אֶהוּבָה.
הַגּוּרִים הַקְּטַנִּים הֵכִי מִצְחִיקִים,
בְּדִשָׁא מִתְאַמְנִים הֵם בְּצִיד חֲרָקִים.
וּלְעַת עָרַב עֵת תִּשְׁקַע הַחֲמָה,
נִצָּב עַל הַגֶּדֶר בְּפִנְיָה קְבוּעָה,
חֲתוּלָנוּ שׁוֹנְרָא וּבְלָבוּ מִשְׁאַלָּה:
"הַמְצִיאִי לִי גַם מְחַר אַרוּחָה טְעִימָה".

התּפִי בַר־מַח

הפִירוּ נָא אֶת בַּר־מַח,
תּפִי חָכֶם וְנָח.
מִקֵּדִם כָּל אָדָם בְּבִרְכָה,
”שְׁלוֹם וּבְרוּךְ הֵבֵא.”
כִּשֶׁהוּא רוֹצֵה לְהִתְפַּיֵק,
”תּפִי טוֹב, תּפִי טוֹב”, הוּא צוֹעֵק.
עַל שְׂכָמוֹ שָׁל אָבֵא אֶלְכֶס,
אוֹהֵב הוּא לְשִׁהוֹת,

אוֹלֵי רוֹצֵה שִׁישְׁחֲקוּ גַם אֹתוֹ.
בְּעִמְדוֹ עַל רֶגֶל אַחַת,
אֶל הָאֶכֶל שׁוֹלַח מִבֶּט.
בְּפִצּוּחַ גִּרְעִינִים הוּא מִמְחָה גְדוֹל,
כְּהֶרֶף עֵינָו מְחַסֵּל הַכֹּל.
הוּא תּפִי גְדוֹל וְיָפָה,
אֶת נוֹצוֹתָיו מְחַלֵּיק הוּא בְּפֶה.
עֵת נָחָה עָלָיו רוּחַ טוֹבָה,
מוֹכִיחַ כַּחוֹ בְּסִלְסוּל וְשִׁירָה.
זְכָרוֹן יֵשׁ לוֹ גְּפָלָא,
מִכִּיר אֶת כָּל בְּנֵי הַמְּשֻׁפָּחָה.
לְכָל אֶחָד שׁוֹלַח אִמְרָה,
וְקוֹרֵץ בְּעֵינָו הַשׁוֹבְבָה.
אֲמֹן הַחֲקוּי, כְּמוֹהוּ לֹא נוֹדַע,
חֲבִיב בַּר־מַח עַל כָּל הַמְּשֻׁפָּחָה.

בִּילְבֵי הַכִּלְבָּה

כַּמָּה אֶהְבֶּה יֵשׁ בְּבִילְבֵי הַכִּלְבָּה,
לְבָה מְסוּר לְכָל בְּנֵי הַמְּשֻׁפָּחָה.
עַל אֶדֶן הַחֲלוֹן מְחַפָּה,
יִודַעַת מְתֵי אִמָּא שָׁבָה מֵהָעֲבוּדָה.
אֶת פְּנִיָּה מְקַבֶּלֶת בְּשִׂמְחָה,
קוֹפְצָת, מְלַקֶּקֶת, מְכַשְׁפֶּשֶׁת בְּזִנְבָה.
כְּשֶׁאֲנִי שְׂמִיחִים, הִיא שְׂמִיחָה.
כְּשֶׁעֲצוּבִים, הִיא עֲצוּבָה.
כְּשֶׁרְבִים, הִיא נֹבַחַת נוֹרָא,
כְּאִלּוֹ אוֹמְרָת: "לְרִיב, בְּשִׁבִיל מָה?
אִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר בְּנִחַת וּבְשִׁלּוֹהָ?"
בְּמִטְבַּח אוֹהֶבֶת לְשֵׁהוֹת.
כְּשֶׁאִמָּא מְבַשֶּׁלֶת וְאוֹפָה עוּגוֹת,
מְחַפָּה לְטַעִימָה מִתְּבִשִׁיל וְעוּגָה.
כְּאִשָּׁר מְסַבִּים לְאֲרוּחָה,
בְּעִינֶיהָ רַבּוֹת הַחֵן מְבַקֶּשֶׁת מְנָה.
בְּנִסְיָעָה עִם בְּנֵי הַמְּשֻׁפָּחָה,
מְבַעֵד לְחֲלוֹן הִיא מְשַׁקִּיפָה,
סְקָרְנִית לְהַפִּיר סְבִיבָה חֲדָשָׁה.
הִיא כָּל כָּף טוֹבָה,
אֶף פַּעַם לֹא מְרַגֶּזָה.
כָּל בְּנֵי הַמְּשֻׁפָּחָה אוֹהֲבִים אוֹתָהּ,
לְבִיתָנוּ מְבִיאָה שְׂמִיחָה רַבָּה.

צֵעַר בְּעֵלֵי חַיִּים

יְלֵד אֶחָד רַע נוֹרָא,
בְּמַקְלַעַת בְּצַפּוֹרִים תָּמִיד יָרָה.
פַּעַם פָּגַע בְּיוֹנָה,
וְאֵת רַגְלָהּ פָּצַע.
חִבְּרָתוֹ הַטּוֹבָה עַל הַצַּפּוֹר רַחֲמָה,
וְאוֹתָהּ אֵלֶיהָ הַבִּיטָה לְקַחָה.
הֶאֱכִילָה אוֹתָהּ וְגַם הִשְׁקָתָה,
וְאֵת רַגְלָהּ הַיּוֹנָה חִבְּשָׁה.
עָבַר שָׁבוּעַ, חָלְפוּ גַם שְׁבוּעִים,
וְשׁוֹב הִלְכָה הַיּוֹנָה עַל רַגְלֶיהָ הַשְּׂתִימִים.
יוֹם אֶחָד עַל אֶדֶן הַחֲלוֹן פָּרְשָׁה כְּנַפְיָם,
וְעָפָה הַרְחֵק הַרְחֵק לְשָׁמַיִם.
הַיְלֵד הָרַע שָׁכַח הַיּוֹנָה,
יוֹם אֶחָד אֵת רַגְלוֹ נָקַע.
פָּגְשָׁה אוֹתוֹ חִבְּרָתוֹ,
וְשִׁאָּלָה: "מָה קָרָה?"
"חִבְּרִי הַשּׁוֹכֵב אוֹתִי דָחַף,
נִפְלַתִי לְרַצְפָּה, וְרַגְלִי נִקְעָה,
עֲתָה הִיא חִבּוּשָׁה,
וְכוֹאֲבַת נוֹרָא".
הַזְכִּירָה לוֹ חִבְּרָתוֹ אֵת הַיּוֹנָה,
שֶׁבְּמַקְלַעַת אֵת רַגְלָהּ הוּא פָּצַע.
חָשַׁב הַיְלֵד, וּבְלִבּוֹ אָמַר גָּמַר,
אֵף פַּעַם לֹא אֶהְיֶה עוֹד רַע וְאֶכְזָר.

בגיל הרך לומד הילד בהדרגה לסגל את מאווייו וצרכיו למגבלות הנובעות מתביעות סביבתו בעולמו הקרוב. בקובץ סיפורים בחרוזים לגיל הרך ניתנת הכוונה חינוכית לילד ולילדה בעיצוב התגובות בהתייחסותם לעצמם, הוריהם וחבריהם. הסיפורים כתובים בשפה קולחת ובחריזה קלילה ועניינית.

אני משתדלת להימנע מלשון "ילדותית" מעוותת תוך הרחבה הולמת של אוצר המילים של הילד. הקניית ערכים, מעצורים, מגבלות וחובות נעשית תוך עידוד האמונה והביטחון במאור פנים ושמחת חיים לילד ולילדה בעולמם.

מחיר מומלץ 55 ש"ח

דאנאקוד 800-11521

"מידע" | הוצאה לאור